

Improving the quality of teaching in the light of the evaluation of professors: Reflectively on students' perspective

S. Ganbari^{1*}, V. Soltanzadeh²

1. Associate Professor at Bu-Ali Sina University; 2. Ph.D. Student of Educational Management at Bu-Ali Sina University

ارتقاء کیفیت تدریس در پرتو ارزشیابی از اساتید؛

تأملی بر دیدگاه دانشجویان

سیروس قنبری^{۱*}، وحید سلطانزاده^۲

۱. دانشیار گروه علوم تربیتی دانشگاه بوعلی سینا؛ ۲. دانشجوی دکتری مدیریت آموزشی دانشگاه بوعلی سینا

Accepted Date: 2018/09/24
Received Date: 2018/03/10

چکیده

Purpose: Considering the importance of addressing quality of teaching this research To investigate impact Evaluation of professors by Students On the quality of teaching of faculty members were performed.

Method: Statistical population included all graduate students of University Bu-Ali Sina-Hamedan in the دانشگاهی year 2015-2016. The research method was descriptive and correlation. By using stratified sampling, 195 students were randomly selected (based on the grade) for the study. The data to gather were used from two questionnaires Evaluation of the performance of professors and quality of teaching was used. The data after collecting were analyzed by using SPSS statistical software and Lisrel.

Findings: The results showed that Dimensions of Evaluation of professors (teaching methods, dominance and Academic ability and personal and social characteristics of the professor) on teaching quality of faculty members has Positive and significant effect. As a result, to be able to increase the quality of teaching of faculty members, evaluation of professor's b students should be considered.

Key words: Quality of teaching, Evaluating of Performance of Professors, Students, University in Hamedan.

چکیده

هدف: با توجه به اهمیت پرداختن به کیفیت تدریس این پژوهش باهدف بررسی تأثیر ارزشیابی از اساتید توسط دانشجویان بر کیفیت تدریس اعضای هیئت علمی صورت گرفت.

روش: جامعه آماری دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه بوعلی سینا همدان در سال تحصیلی ۹۵-۱۳۹۴ بود. روش تحقیق توصیفی و طرح پژوهشی همبستگی است. با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای متناسب با حجم هر طبقه (بر اساس مقطع تحصیلی) ۱۹۵ نفر از دانشجویان به‌عنوان نمونه آماری جهت مطالعه انتخاب شدند. برای گردآوری داده‌های پژوهش از دو پرسشنامه استاندارد ارزشیابی از عملکرد اساتید و کیفیت تدریس استفاده شد. داده‌های تحقیق پس از جمع‌آوری با استفاده نرم‌افزارهای آماری LISREL و SPSS تحلیل شدند.

یافته‌ها: نتایج گویای آن بود که ابعاد ارزشیابی از اساتید (روش تدریس، تسلط و توان علمی و ویژگی‌های فردی و اجتماعی استاد) بر کیفیت تدریس اعضای هیئت علمی تأثیر مثبت و معناداری دارد. در نتیجه برای این که بتوان کیفیت تدریس اعضای هیئت علمی را افزایش داد، می‌بایست به ارزشیابی از اساتید توسط دانشجویان توجه کرد.

کلیدواژه‌ها: کیفیت تدریس، ارزشیابی از عملکرد اساتید، دانشجویان، دانشگاه بوعلی سینا.

دریافت مقاله: ۱۳۹۶/۱۲/۱۹

پذیرش مقاله: ۱۳۹۷/۰۷/۰۲

Email: siroosghanbari@yahoo.com

* نویسنده مسئول:

مقدمه و بیان مسئله

رشد کمی نظام آموزش عالی در سال‌های اخیر زمینه‌ساز کم‌توجهی به مسئله کیفیت در دانشگاه‌ها شده است، به‌نحوی که فراگیر شدن و گسترش نظام آموزش عالی حساسیت ذی‌النفعان را نسبت به کیفیت آن دوچندان کرده است. در این خصوص معروفی و همکارانش (Marofi, Kiyamanesh, Mehrmohammadi and Ali Askari, 2007) بیان می‌کنند که در طول دو دهه گذشته، دانشگاه‌ها با چالش‌ها و مسائلی همچون ناتوانی در تولید دانش نظری، مصرف دانش‌های بنیادی و نظری تولیدشده در سایر کشورهای جهان، کاربردی نبودن آموزش‌های دانشگاهی، فقدان رابطه مناسب بین دانشگاه‌ها و سایر بخش‌های اجتماعی، بی‌توجهی به کارکردهای پژوهش و ارائه خدمات در دانشگاه‌ها، مشکل تعدد مراکز تصمیم‌گیری و وجود متولیان متعدد، رشد فزاینده دانشجویان و متقاضیان ورود به دانشگاه‌ها، گسترش کمی نظام آموزش عالی بدون توجه به ظرفیت‌های موجود و توان اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جامعه برای پذیرش دانش‌آموختگان دانشگاهی، کاهش منابع مالی و فشار از سوی جامعه برای مسئولیت‌پذیری و پاسخگویی مواجهه شده‌اند، که برای مقابله با این چالش‌ها، ناچار از توجه به حفظ، بهبود و ارتقای کیفیت در محیط آموزش عالی می‌باشند.

در مقابل در دو دهه گذشته، تغییرات اقتصادی - اجتماعی، سرعت گسترش اطلاعات و تغییرات فناوری‌ها و جهانی‌شدن اقتصاد از یک‌سو و عدم تناسب محتوای برنامه‌های آموزشی با نیازهای جامعه و مطلوب نبودن سطح دانش و مهارت‌های اکتسابی دانش‌آموختگان دانشگاه‌ها از سوی دیگر، نظام‌های آموزش عالی را وارد دوران جدیدی کرده است که رقابت و کیفیت از مشخصه‌های اصلی آن محسوب می‌شود (Bagheri and Bagheri, 2016). مفهوم کیفیت در آموزش عالی به‌راحتی قابل تعریف نیست و هیچ‌گونه توافقی در مورد تعریف کیفیت در آموزش عالی وجود ندارد (Yarmohammadiyan, 2004; Hashemi, and Pour Aminzadeh, 2011; Ghonchi, Khoshnodi Far, and Hasani, 2013). از طرفی دیگر کیفیت آموزش و پژوهش، از جمله دغدغه‌های اصلی نظام‌های آموزش عالی در کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه بوده است (Rajani, Gautam, Sangeeta, 2011; Garwe, 2015). چراکه از طریق راهبردها و برنامه‌های کیفیت، نظام آموزش عالی قادر به تأمین رضایت دانشجویان و کنشگران در سطح جامعه و دیگر نهادهای ذینفع از طریق متناسب ساختن دوره‌ها و اهداف دروس با استانداردهای علمی و حرفه‌ای می‌باشد (Houston, 2008; Tsinidou, Gerogiannis, and Fitsilis, 2010; Kettunen, 2012). از آنجاکه نظام‌های آموزش عالی جهان به سمت کیفیت تدریس^۱ اعضای هیئت‌علمی گرایش پیدا کرده‌اند، لازم است تا مکانیزم‌های بررسی کیفیت تدریس به‌صورت استاندارد ایجاد گردد (Mohammadi, 2010). ایجاد استاندارد برای سنجش کیفیت تدریس در آموزش عالی الزامی است، اما دانشگاه‌ها با این مشکل مواجه‌اند که چگونه شرایطی را فراهم آورند تا به‌واسطه آن

بتوانند کیفیت در تدریس را موردسنجش و ارزشیابی قرار دهند (Bazrgan, 2005). تاکنون تحقیقات متعددی پیرامون کیفیت آموزش‌های دانشگاهی با متغیرهای مختلف صورت گرفته و نتایج متفاوتی نیز به دست آمده است. استفاده از ملاک‌های مورد عمل در گزینش هیئت‌علمی و دانشجو، چگونگی روش تدریس، سازمان‌دهی محتوای آموزشی، سازمان‌دهی فضای آموزش و ارزشیابی کلاسی بر کیفیت تدریس مؤثر است (Hashemi and Abbasi, 2015). همچنین مطالعات نشان می‌دهد عواملی همچون روابط میان فردی، طرح درس، اجرای تدریس، ارزشیابی (Zaboli, Malmoun Z and Hassani, 2014)، فناوری اطلاعات (Nami, Bazargan and Naderi, 2014)، تعیین و بیان اهداف توسط اساتید، سازمان‌دهی کلاس، طراحی تدریس و نوع ارزشیابی (Hasantaj, Pour Javan, and Seyd Alipour, 2015)، عوامل مدیریتی شامل تدوین و برنامه‌ریزی، هماهنگی، تخصصی‌شده، ارتباطات کاری، ارزشیابی و سیستم پاداش (Ghonchi et al., 2013)، خودکارآمدی، تعهد سازمانی (Hovida, Shahidi, Jafari, Ghorghiyan and Bebodyian, 2013)، مؤلفه‌های سازمان یادگیرنده (Ngang, Yie and Md Shahid, 2015)، مهارت‌های نرم‌افزاری (Siadat, Shaemi Barzoki, 2007)، توانایی رهبری کلاس (Pounder, 2014)، رضایت از یادگیری (Chien, 2007) و محیط تدریس (Oliver, 2003) می‌تواند بر کیفیت تدریس اساتید اثرگذار باشد. مطالعات صورت گرفته در خصوص کیفیت تدریس به اهمیت بررسی عوامل اثرگذار بر این مفهوم تأکید کرده‌اند، در این بین ارزشیابی از اساتید توسط دانشجویان به‌عنوان یک راهبرد مؤثر در بهبود کیفیت تدریس می‌تواند موردتوجه قرار گیرد.

در سطح جهانی رقابت در عرصه دانشگاهی سبب شده است تا رضایت دانشجویان از اهمیت راهبردی برخوردار گردد، چراکه دانشجویان به‌عنوان مصرف‌کنندگان اصلی از فعالیت‌های نظام آموزش عالی، همواره در حال پردازش و تجزیه و تحلیل اطلاعات حاصل از محیط در راستای کیفیت خدمات و آموزش‌های دریافتی خود می‌باشند (Ahmed, Nawaz, Zulfqar, Zafar, Muhammad, Usman, Rehman and Ahmed, 2010). از نتایج مطالعات صورت گرفته در پژوهش‌های خارج از کشور در این خصوص می‌توان نتیجه گرفت که اعتبار علمی، اندازه مؤسسه آموزشی، اشتغال پس از فارغ‌التحصیلی، برنامه‌های آموزشی خاص، در دسترس بودن کمک‌های مالی، فضای اجتماعی، موقعیت جغرافیایی در تصمیم‌گیری دانشجویان در انتخاب یک مؤسسه آموزش عالی تأثیرگذار است (Alves and Raposo, 2012; Al-Alak and Alnaser, 2007). امروزه دانشجویان در جستجوی مؤسساتی هستند که به آن‌ها خدمات منحصربه‌فرد و تجربیات آموزشی مؤثر ارائه کنند تا در جهت آینده شغلی و زندگی کاری خود بتوانند موفق عمل کنند (Sohail and Shaikh, 2004). بنابراین دانشجویان به‌عنوان اصلی‌ترین مشتریان آموزش عالی هستند و بیشترین توجه را به خود جلب کرده‌اند (Wright, 2006). در حال حاضر بیش از هر زمان، مؤسسات آموزش عالی مفهوم بازاریابی را پذیرفته‌اند، چراکه با شتاب گرفتن ورود مؤسسات خصوصی و تغییر در نگرش مردم نسبت به آموزش و پرورش، ایده دانشجو به‌عنوان

مصرف‌کننده که در خرید برنامه‌های آموزش عالی نقش اساسی ایفا می‌کند به‌عنوان یک راهنمای تدوین برنامه‌های نظام آموزش عالی مطرح‌شده است (Sudharani and Kalpana, 2012; Kalenskaya, Gafurov and Novenkova 2013). در مورد اهمیت دانشجو به‌عنوان یک مشتری، دو نگرش وجود دارد: یک دیدگاه این است که دانشجو به‌عنوان ورودی و خروجی در فرآیند یادگیری مشارکت دارد. دیدگاه دیگر آن است که کارفرمایان بالقوه، دانشجویان را به‌عنوان مشتریان اولیه تلقی می‌کنند و معتقد هستند که باید واقعیت اقتصادی بازار را مدنظر قرارداد و به نیازهای کارفرمایان و متناسب نمودن محتوی درسی دانشجویان با آن توجه نمود. در هر دو دیدگاه دانشجو به‌عنوان مشتری مهم نظام آموزش عالی محسوب می‌گردد (Beheshtirad, 2012). با عنایت به این اصل توجه به عقاید و انتظارات دانشجویان و ارائه بازخورد به ایشان می‌تواند به‌عنوان یک ابزار قابل قبول در جهت ارزیابی کیفیت مراکز آموزش عالی در نظر گرفته شود و همچنین می‌تواند در کیفیت آموزش و اجرای مؤثر برنامه‌های آموزشی به‌منظور رشد و ارتقای دانشجویان که یکی از رسالت‌های اصلی نظام‌های آموزشی می‌باشد مؤثر واقع شود (Edraki, Rambod and Abdoli, 2011). کیفیت در آموزش عالی، امری پویا و دارای ابعاد متعدد و متغیرهایی است که ارتقای دائمی آن باید همواره در نظر برنامه‌ریزان مورد توجه قرار گیرد (Beheshtirad, Ghalavandi and Ghalee, 2014). بی‌تردید ارزشیابی از مؤثرترین روش‌ها برای تضمین کیفیت و شرط اساسی روند ارتقای کیفیت مستمر در سیستم آموزشی می‌باشد (Bland, Wersal, Vanloy and Jacott, 2002).

بنابراین، با عنایت به این‌که هدف اصلی آموزش و تدریس و مشتری‌های واقعی درس و استاد، دانشجویان می‌باشند، دیدگاه‌ها و نظرات آنان به‌عنوان یک بخش مهم در برنامه‌های آموزش باید در نظر گرفته شود و قطعاً همه محققین و دست‌اندرکاران آموزش باید تلاش کنند تا نواقص و کاستی‌های موجود در این زمینه را شناسایی و اصلاح نمایند. با توجه به اهمیت نتایج حاصل از ارزشیابی‌های دانشجویی در بهبود تدریس و ارتقای کیفیت تدریس و نظر به این‌که شرط اولیه تأثیرپذیری اساتید و گرفتن بازخورد از نتایج حاصل از این ارزشیابی‌ها، مقبولیت و پذیرش این نتایج نزد اساتید است، این بررسی‌ها در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی ضرورت پیدا می‌کند. با توجه به مطالب فوق، هدف اصلی این پژوهش پاسخگویی به این سؤال می‌باشد که آیا ارزشیابی از عملکرد اساتید توسط دانشجویان بر کیفیت تدریس اعضای هیئت‌علمی اثر معناداری دارد؟

مبانی نظری

ارزشیابی از اساتید از اوایل قرن بیستم آغاز شده و اوج کاربرد آن در دهه‌های اخیر قرن بوده است و در ایران نیز در مدت یک دهه گذشته بسیار مرسوم بوده و دانشگاه‌های مختلف با روش‌های گوناگونی به ارزشیابی از اساتید خود پرداخته‌اند (Shakournia, Elhampour, Mozaffari and Dasht Bozorgi, 2007). اعضای هیئت‌علمی یکی از کلیدی‌ترین عناصر پیشرفت در رشد علمی دانشگاه‌ها هستند. لذا

عملکرد مثبت آن‌ها باعث رشد اقتصادی و فناوری جامعه و بالعکس، عملکرد منفی آن‌ها منجر به افت و بحران اقتصادی جامعه خواهد شد (Mahmodi, Nasei, and Gholiniya, 2013). در نتیجه طراحی نظام ارزشیابی متناسب برای آنان اهمیت ویژه‌ای دارد.

ارزشیابی به یک مکانیسم و فرایند ساختاریافته برای جمع‌آوری و تفسیر اطلاعات اطلاق می‌شود که تحقق اهداف موردنظر برنامه و میزان آن را تعیین می‌نماید (Amini and Honardar, 2008). در واقع بررسی نوعی از توانایی‌های اساتید در آموزش به دانشجویان (Nikolaidis & Dimitriadis, 2014) و همچنین بررسی نظرات، ادراکات و انتظارات دانشجویان از اساتید خود به منظور ارتقاء کیفیت تدریس و برقراری روابط مؤثر بین آن‌ها به همراه تلاش در جهت برطرف کردن موانع آن می‌باشد (Douglas and Douglas, 2006). این نوع از ارزشیابی فرایندی مستمر و منظم برای اطمینان یافتن از کیفیت فعالیت‌های آموزشی اساتید می‌باشد (Bastani, Rouhollahi, and Tahernejad, 2014)، که از طریق آن می‌توان میزان موفقیت اعضای هیئت‌علمی را در دستیابی به اهداف آموزشی مورد ارزشیابی قرارداد (Aultman, 2006; Cassidy, 2009). هدف اصلی از جمع‌آوری اطلاعات برای ارزشیابی اساتید بازخورد این اطلاعات به استاد برای آگاهی از وضعیت تدریس و تعیین میزان موفقیت استاد در رسیدن به اهداف آموزشی بوده است، اما متأسفانه به علل مختلفی این هدف دستخوش تغییراتی گشته و شدیداً بحث‌برانگیز شده است (Jafari, Vahidshahi, Kosaryan and Mahmoodi, 2007). به طوری که اعتبار ارزشیابی استاد توسط دانشجو^۱ در مجامع علمی دائماً در حال بحث و بررسی می‌باشد. بسیاری از دانشگاه‌های بزرگ دنیا برای پیشبرد برنامه‌های خود از نظرات دانشجویان که مصرف‌کنندگان اصلی این برنامه‌ها هستند استفاده کرده و با ارزشیابی برنامه‌های درسی و استادان، کیفیت آموزشی را بالا برده‌اند (Crumbley, Aliasgharpour, Monjamed and Bahrani, 2010; Henry and Kratchman, 2001). در این راستا پژوهشگران اعتقاد دارند که استفاده از نظر دانشجویان برای ارزشیابی اساتید تنها منبع ملموس در دانشگاه‌های سراسر جهان است و همچنین می‌تواند در بهبود روش تدریس، فراهم آوردن اطلاعات مربوط به قضاوت در مورد اثربخشی تدریس، کمک به دانشجویان در انتخاب واحد درسی و استاد موردنظر و در نهایت در وادار کردن دانشجویان به اظهارنظر در مورد وضعیت تعلیم و تربیت مفید باشد. در دیدگاه مقابل نیز برخی دیگر اعتقاد دارند نباید به ارزشیابی استاد توسط دانشجو دید مشتری‌مدارانه داشت. چراکه بخش صنعت و تجارت تفاوت ماهوی با آموزش عالی داشته و علاوه بر این در فرایند آموزش، دانشجو مشتری نیست بلکه خود محصول است و لذا نباید دید مشتری‌مآبانه به فرایند آموزش دانشجو داشت و بیان نمود که حق با مشتری (دانشجو) است. علاوه بر این برخی بر این عقیده‌اند که دانشجویان از توانمندی‌های لازم برای ارزشیابی استاد از قبیل مهارت‌های تفکر نقادانه و تسلط علمی بر مطالب ارائه‌شده برخوردار نیستند و از این رو

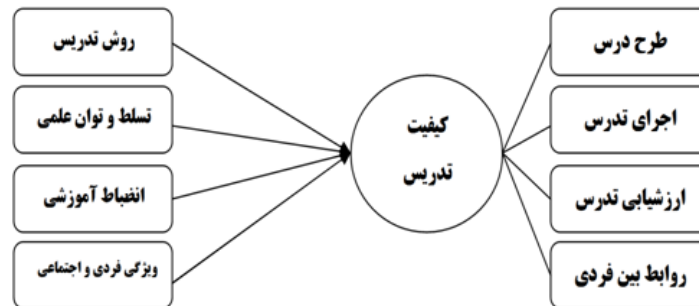
در بسیاری مواقع تصمیم گیران را به بیراهه می‌کشاند (Ziaee, Miri, Haji-abadi, Azarkar and Emery, Kramer and Tian, 2003; Eshbak, 2006). در یک جمع‌بندی کلی طرفداران استفاده از ارزشیابی اساتید توسط دانشجویان معتقدند که دانشجویان دارای نوعی فراشناخت هستند که باعث می‌شود تا ارزشیابی آنان از استادان صحیح باشد، از سوی دیگر مخالفان اعلام می‌دارند که قضاوت دانشجویان ذهنی است و بنابراین از روایی کافی برخوردار نیست (Bastani et al., 2015). به‌هرحال، علی‌رغم نقدهای وارد شده به ارزشیابی استادان توسط دانشجویان، در مجموع نتایج به سمت این کفه سنگینی می‌کند که دانشجویان منبع معتبری برای کسب اطلاع در مورد برخی ویژگی‌های استادان هستند و نتایج ارزشیابی استادان توسط دانشجویان از روایی و پایایی برخوردار است (Beheshtirad et al., 2014).

با در نظر گرفتن دانشگاه به‌عنوان یک سازمان خدماتی، کیفیت در تدریس، به‌صورت برتری و ارزش‌افزوده در آموزش، مطابقت نتایج آموزشی با اهداف برنامه‌ریزی‌شده، همسویی بین ویژگی‌ها و نیازهای مشتریان، اجتناب از نواقص در فرایند آموزش و فراتر رفتن از انتظارات مشتریان آموزشی تعریف شده است (Alvedari, Beheshtirad and Rezaee, 2013). بر این اساس منظور از کیفیت تدریس به‌کارگیری مجموعه‌ای از فعالیت‌های بهینه و منطقی تدریس است که باعث دستیابی به هدف‌های یادگیری می‌گردد (Rajabiyan Gharib, Hejazi and Omid, 2014). پژوهشگران اعتقاد دارند کیفیت تدریس آن چیزی است که مسئولان، اساتید و دانشجویان آن را تدریس اثربخش و کارا می‌دانند (Harland, Raja Hussain, and Bakar, 2014). باید عنوان کرد که کیفیت تدریس در نظام‌های آموزشی مستلزم نگاه جدی به تمامی عوامل درگیر در این فرآیند است. مسلماً در این فرآیند، اعضای هیئت‌علمی دانشگاه‌ها از عوامل عمده و مؤثر محسوب می‌شوند. برای بهبود این فرآیند هم توسعه مداوم فردی اعضای هیئت علمی و هم ارزش‌یابی وظایفی که به عهده‌دارند از شاخص‌های یک دانشگاه موفق است (Gharatapeh, Rezaei, Pasdar, Asadi, Safari, and Nazari, 2015). مطالعات صورت گرفته نشان می‌دهد که ارزشیابی کیفیت تدریس برای بهبود کیفیت نظام آموزش عالی و کمک به مسئولان برای گرفتن تصمیم‌های معقول برای استخدام، ترفیع و ارتقای اساتید بسیار ضروری است (Azizi Khalkhaliji and Hossinpour, 2016)، بر این اساس ارزشیابی از اساتید به‌منظور ارتقاء کیفیت تدریس از یک‌سو بازخورد مناسب برای تجزیه و تحلیل مسائل آموزشی، تصمیم‌گیری‌های اساسی و برنامه‌ریزی‌های راهبردی در اختیار مسئولان و دست‌اندرکاران آموزش عالی قرار می‌دهد و از سوی دیگر اساتید با آگاهی از کیفیت عملکرد خود در حین تدریس قادر خواهند بود به اصلاح شیوه‌ها و روش‌های تدریس و در نتیجه کیفیت تدریس بپردازند (Beheshtirad, 2012). درنهایت می‌توان بیان کرد که استفاده از ارزشیابی از اساتید کارآمدترین روش جهت بهبود کیفیت آموزشی است و از مزایای عمده آن می‌توان به بهبود روحیه و فعالیت شرکت‌کنندگان در ارزشیابی با

آگاهی ایشان و نیز توجه بهتر به امکانات مادی، مالی و آموزشی به کمک ارزشیابی اشاره کرد (Raeisifar, Khaghanizadeh, Ebadi and Masomi, 2008).

مدل مفهومی پژوهش

برای نیل به هدف اصلی پژوهش، و به منظور پیش‌بینی احتمالی وجود رابطه بین متغیرهای پژوهش با توجه به پیشینه نظری و تجربی پژوهش‌الگویی طراحی شده است و تأثیرات مستقیم متغیرهای مذکور بر کیفیت تدریس، با ارزیابی روابط میان متغیرها و معنادار بودن روابط هر کدام و برآورد ضریب برازش الگو، مورد بررسی قرار می‌گیرد. الگوی مفهومی پژوهش حاضر در شکل ۱ نمایش داده شده است.

شکل (۱): مدل مفهومی پژوهش

فرضیه‌های پژوهش

۱. روش تدریس بر ارتقاء کیفیت تدریس اعضای هیئت‌علمی اثر معناداری دارد.
۲. تسلط و توان علمی بر ارتقاء کیفیت تدریس اعضای هیئت‌علمی اثر معناداری دارد.
۳. انضباط آموزشی بر ارتقاء کیفیت تدریس اعضای هیئت‌علمی اثر معناداری دارد.
۴. ویژگی‌های فردی و اجتماعی استاد بر ارتقاء کیفیت تدریس اعضای هیئت‌علمی اثر معناداری دارد.

روش‌شناسی پژوهش

روش تحقیق حاضر توصیفی از نوع همبستگی است. جامعه آماری پژوهش شامل ۳۳۳۰ نفر (۲۵۴ نفر دانشجوی دکتری، ۲۸۷۶ نفر دانشجوی کارشناسی ارشد) از دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه بوعلی سینا همدان است که با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای متناسب با حجم ۱۹۵ نفر به عنوان نمونه آماری جهت مطالعه انتخاب شده است. برای تعیین حجم نمونه مورد نظر با توجه به

حجم جامعه آماری از فرمول کوکران استفاده شده است. لازم به ذکر است که به منظور رعایت ملاحظات اخلاقی آزمودنی‌ها کد داشتند و محرمانه ماندن اطلاعات و اصل رازداری رعایت شد. ابزار گردآوری داده‌های پژوهش حاضر پرسشنامه استاندارد به شرح زیر بود.

پرسشنامه ارزشیابی از عملکرد اساتید: این پرسشنامه شامل ۳۰ گویه است که بر اساس طیف پنج‌درجه‌ای لیکرت طراحی شده است. پرسشنامه ارزشیابی از عملکرد اساتید دارای ۴ مؤلفه (روش تدریس، تسلط و توان علمی، انضباط آموزشی و ویژگی فردی و اجتماعی استاد) می‌باشد. این پرسشنامه توسط بهشتی راد (Beheshtirad, 2012). اعتبار یابی شده است در پژوهش مذکور پایایی پرسشنامه بر اساس ضریب آلفای کرونباخ ۰/۷۶ گزارش شده است. روایی صوری و محتوایی پرسشنامه به تأیید متخصصان و اساتید علوم تربیتی قرار گرفت، شاخص نسبت روایی محتوایی^۱ (CVR) ۰/۹۹ و شاخص روایی محتوایی^۲ (CVI) ۰/۸۲ برای پرسشنامه پژوهش به دست آمده آمد. که نشان دهنده روایی محتوایی قابل قبول برای پرسشنامه می‌باشد. نتایج تحلیل عاملی پرسشنامه ارزشیابی از عملکرد اساتید، چهار مؤلفه مورد نظر را به دست داد. که در آن ۶۳٪ درصد واریانس سؤال‌ها استخراج شده بود. آزمون $KMO=0/72$ و بارتلت ($P<0/000$) نشان داد که حجم نمونه کافی است. و این عوامل در جامعه آماری وجود دارد. نتایج بارهای عاملی بالاتر از ۰/۳ چرخش متعامد، چهار مؤلفه مورد نظر را به دست آمده آورد. پایایی پرسشنامه ارزشیابی از عملکرد اساتید در پژوهش حاضر بر اساس ضریب آلفای کرونباخ ۰/۷۳ همچنین برای ابعاد آن روش تدریس ۰/۷۹، تسلط و توان علمی ۰/۷۱، انضباط آموزشی ۰/۷۴ و ویژگی فردی و اجتماعی استاد ۰/۸۶ به دست آمده آمد.

پرسشنامه کیفیت تدریس: این پرسشنامه دارای ۲۰ گویه است که بر اساس طیف پنج‌درجه‌ای لیکرت طراحی شده است. پرسشنامه کیفیت تدریس دارای ۴ مؤلفه (طرح درس، اجرای تدریس، ارزشیابی تدریس و روابط بین فردی) می‌باشد. این پرسشنامه توسط شعبانی ورکی و حسین قلی زاده (Shabanivarki and Hossinghizadeh, 2006) اعتبار یابی شده است در پژوهش مذکور پایایی پرسشنامه بر اساس ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۶ گزارش شده است. روایی صوری و محتوایی پرسشنامه به تأیید متخصصان و اساتید علوم تربیتی قرار گرفت، شاخص نسبت روایی محتوایی (CVR) ۰/۹۹ و شاخص روایی محتوایی (CVI) ۰/۸۴ برای پرسشنامه پژوهش به دست آمد. که نشان دهنده روایی محتوایی قابل قبول برای پرسشنامه می‌باشد. نتایج تحلیل عاملی پرسشنامه کیفیت تدریس، چهار مؤلفه مورد نظر را به دست داد که در آن ۶۷٪ درصد واریانس سؤال‌ها استخراج شده بود. آزمون $KMO=0/69$ و بارتلت ($P<0/000$) نشان داد که حجم نمونه کافی است. و این عوامل در جامعه آماری وجود دارد. نتایج بارهای عاملی بالاتر از ۰/۳ چرخش متعامد، چهار مؤلفه مورد نظر را به دست آورد. پایایی پرسشنامه کیفیت تدریس در پژوهش حاضر بر اساس ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۳ همچنین برای ابعاد

1. content validity ratio
2. content validity index

آن طرح درس ۰/۷۹، اجرای تدریس ۰/۷۰، ارزشیابی تدریس ۰/۷۴ و روابط بین فردی ۰/۷۴ به دست آمد.

تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزارهای آماری SPSS16 و LISREL در دو سطح توصیفی و استنباطی انجام شد. در سطح توصیفی از آماره‌های نظیر میانگین، انحراف استاندارد، کجی و کشیدگی و در سطح استنباطی از آزمون‌های ضریب همبستگی پیرسون بهره گرفته شده است، همچنین برای تعیین میزان و توان تأثیر ارزشیابی از اساتید بر کیفیت تدریس از نرم‌افزار آماری LISREL استفاده شد.

یافته‌های پژوهش

کلاین^۱ (Kline, 2011) پیشنهاد می‌کند که در مدل‌یابی علی، توزیع متغیرها باید نرمال باشد. او پیشنهاد می‌کند که قدر مطلق چولگی و کشیدگی متغیرها به ترتیب نباید از ۳ و ۱۰ بیشتر باشد. با توجه به جدول ۱ قدر مطلق چولگی و کشیدگی تمامی متغیرها کمتر از مقادیر مطرح شده توسط کلاین (Kline, 2011) می‌باشد. بنابراین، این پیش‌فرض مدل‌یابی علی یعنی نرمال بودن تک متغیری برقرار است. در جدول ۲ ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش ارائه شده‌اند.

جدول (۱): شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیر	میانگین	انحراف استاندارد	چولگی	کشیدگی	آماره K-S	سطح معناداری
ارزشیابی از عملکرد اساتید	۳/۷۹	۰/۳۹	-۰/۰۲	-۰/۳۶	۰/۶۱	۰/۸۳
روش تدریس	۳/۹۸	۰/۴۲	۰/۰۰۸	۰/۴۷	۱/۲۴	۰/۰۹
تسلط و توان علمی	۳/۸۲	۰/۴۶	-۰/۱۲	۰/۱۶	۱/۲۷	۰/۰۷
انضباط آموزشی	۳/۲۸	۰/۶۸	-۱/۰۰	۱/۸۷	۱/۱۷	۰/۱۲
ویژگی‌های فردی و اجتماعی استاد	۴/۰۹	۰/۵۲	-۰/۲۵	-۰/۷۱	۱/۱۰	۰/۱۷
کیفیت تدریس	۴/۲۷	۰/۴۹	۰/۴۷	-۰/۰۰۳	۰/۹۹	۰/۲۷

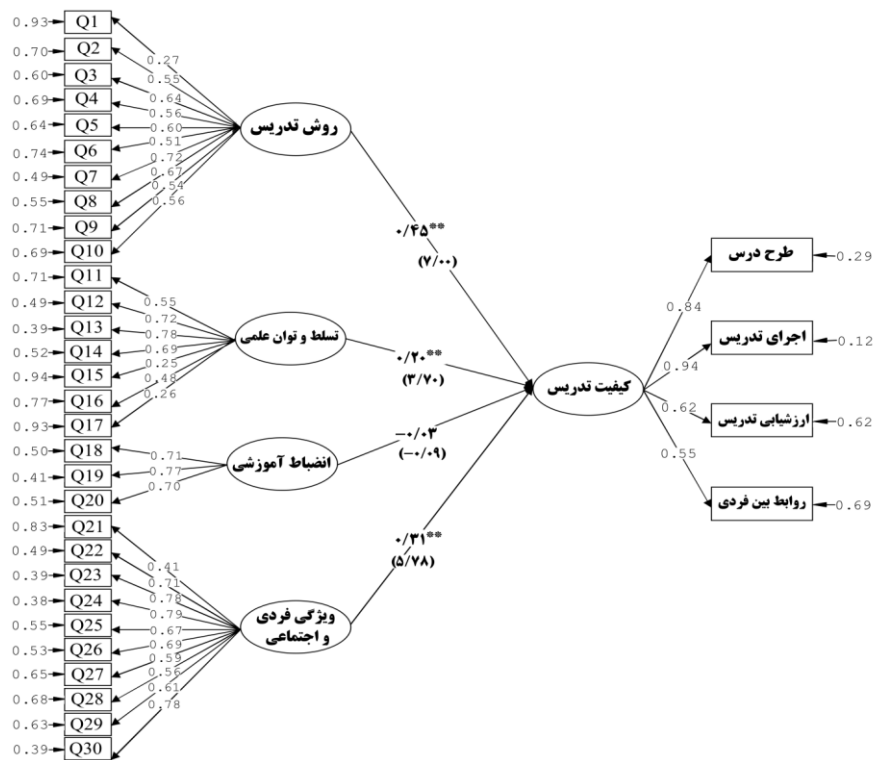
جدول (۲): ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش

متغیرها	۱	۲	۳	۴	۵	۶

1. Kline

				۱	ارزشیابی از عملکرد اساتید	
			۱	۰/۸۴**	روش تدریس	
		۱	۰/۷۴**	۰/۸۱**	تسلط و توان علمی	
		۱	۰/۲۷**	۰/۲۵**	۰/۶۴**	انضباط آموزشی
	۱	۰/۲۰**	۰/۶۱**	۰/۷۵**	۰/۷۹**	ویژگی‌های فردی و اجتماعی استاد
۱	۰/۷۷**	۰/۲۳**	۰/۷۲**	۰/۷۳**	۰/۷۸**	کیفیت تدریس
				**p<0.01	*p<0.05	

با توجه به جدول ۲، بین ارزشیابی از عملکرد اساتید و مؤلفه‌های آن در سطح ۰/۰۱ رابطه مثبت و معنادار با کیفیت تدریس وجود دارد. آزمون الگوی نظری پژوهش و برازش آن با داده‌های گردآوری شده، با روش بیشینه احتمال و با استفاده از نرم‌افزار لیزرل نسخه ۸/۸ انجام شد. در شکل ۲ الگوی آزمون شده پژوهش حاضر ارائه شده است.

شکل (۲): الگوی آزمون شده پژوهش

طبق اطلاعات شکل ۲ اثر مستقیم روش تدریس (۰/۴۵) با آماره تی ۷/۰۰، تسلط و توان علمی (۰/۲۰) با آماره تی ۳/۷۰ و ویژگی‌های فردی و اجتماعی استاد (۰/۳۱) با آماره تی ۵/۷۸ بر

کیفیت تدریس در سطح معناداری ۰/۰۱ مثبت و معنادار است. اثر انضباط آموزشی بر کیفیت تدریس معنادار نبود.

جدول (۳): مشخصه‌های برازندگی انطباق

X ² /df	RMSEA	CFI	GFI
۲/۸۹	۰/۰۹۸	۰/۹۱	۰/۸۸

برای بررسی میزان برازش مدل آزمون شده از شاخص‌های معرفی شده توسط کلاین (Kline, 2011) استفاده شد. مجذور کای (X²/d.f) نشان می‌دهد که ساختار کواریانس حاصل از داده‌های ورودی با مدل پیشنهادی نظری مطابقت دارد یا خیر. اعداد کوچک‌تر مجذور کای نشان دهنده برازش مناسب مدل مورد آزمون است. شاخص نیکویی برازش^۱ (GFI)، شاخص تطابق کواریانس مشاهده شده با کواریانس مدل نظری است. عدد این شاخص بین صفر و یک قرار می‌گیرد و هر مقدار به یک نزدیک‌تر باشد مدل مناسب‌تر و برزنده‌تر است. شاخص برازش تطبیقی^۲ (CFI) این شاخص ماتریس کواریانس پیش‌بینی شده با مدل را با کواریانس مدل صفر (مدل تئوریک) مقایسه می‌کند. مقدار آن بر پایه قرار داد باید دست کم (۰/۹۰) باشد تا مدل موردنظر پذیرفته شود. مجذور میانگین مربعات خطای تقریب^۳ (RMSEA) برازش الگو را می‌سنجد، که مقادیر کوچک‌تر آن نشانگر برازش مناسب الگو هستند.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش درباره کیفیت تدریس اعضای هیئت‌علمی از جمله مهم‌ترین مسائلی است که از یک‌سو بازخورد مناسب برای تجزیه و تحلیل مسائل آموزشی، تصمیم‌گیری‌های اساسی و برنامه‌ریزی راهبردی در اختیار مسئولان و دست‌اندرکاران آموزش عالی قرار می‌دهد و از سوی دیگر اعضای هیئت‌علمی با آگاهی از کیفیت عملکرد خود در جریان تدریس قادر خواهند بود به اصلاح شیوه‌ها و روش‌های آموزشی و در نتیجه، افزایش کیفیت تدریس خود بپردازند (Nami, and Safari, 2011). تلاش در جهت بهبود کیفیت تدریس اعضای هیئت‌علمی می‌بایست به‌عنوان یکی از اهداف اصلی موردتوجه مؤسسات و نظام‌های آموزش عالی قرار گیرد و برای دستیابی به آن باید سازوکارهای مناسبی در جهت ارتقاء و بهبود شناسایی و کلیه امکانات خود را برای آن آماده نمایند. در مقابل بدون تردید ارزشیابی عملکرد اساتید به علت ماهیت و عملکرد خاص خود در هرگونه نظام آموزشی یکی از گسترده‌ترین و

1. Goodness of Fit Index

2. Comparative Fit Index

3. Root Mean Square Error of Approximation

جنگالی‌ترین مباحث فرایند آموزش می‌باشد، به طوری که اصلاح نظام آموزشی در دانشگاه‌ها و پی‌ریزی فعالیت‌های آموزشی بر اساس تحقیقات، هر دو از مواردی هستند که بستگی تمام به موضوع ارزشیابی اساتید دارد. مدت‌زمان زیادی است که در مراکز آموزش عالی بیشترین منبع مورد استفاده و همچنین شاخص کیفی برای ارزیابی دانشگاه، ارزشیابی اساتید توسط دانشجویان می‌باشد. با درک این مهم پژوهش حاضر باهدف بررسی تأثیر ارزشیابی از اساتید توسط دانشجویان بر کیفیت تدریس اعضای هیئت‌علمی صورت گرفت. تجزیه و تحلیل یافته‌های پژوهش نشان داد که ابعاد ارزشیابی از اساتید (روش تدریس، تسلط و توان علمی و ویژگی‌های فردی و اجتماعی استاد) بر کیفیت تدریس اعضای هیئت‌علمی تأثیر مثبت و معناداری دارند. مطالعاتی که در خصوص ارزشیابی از اساتید صورت گرفته است نتایج متناقضی به دست آمده آورده است. حسنی و همکارانش (Hasani, Farshdi, Jodat, and Sameri, 2013) گزارش کردند که اکثریت اساتید میزان تغییر در عملکرد خود را با توجه به ارزشیابی‌های دانشجویی انجام شده از آنان کم و متوسط گزارش کرده‌اند. همچنین در بخش نظرخواهی از مدیران گروه‌ها در مورد اساتید اکثریت مدیران گروه‌ها میزان تغییر در عملکرد اساتید را با توجه به ارزشیابی‌های دانشجویی انجام شده کم گزارش کرده‌اند. در مطالعه آذین فرد (Azinfar, 2012) مشخص شد که رابطه مثبت و معناداری بین ارزشیابی از عملکرد اساتید و تولیدات پژوهشی آنان وجود ندارد. در مقابل نیز بهشتی راد (Beheshtirad, 2012) در بررسی خود رابطه بین ارزشیابی از اساتید و کیفیت خدمات آموزشی را مثبت و معنادار گزارش کرد. مورگان و همکاران (Morgan, Sneed, and Swinney, 2003) در بررسی خود به این نتیجه رسیدند که ارزشیابی از اساتید یک راهبرد مؤثر در بهبود عملکرد آموزشی اساتید خواهد بود. بر اساس نتایج به دست آمده می‌توان بیان کرد که هنگامی دانشجویان در ارزشیابی از اساتید ابعاد روش تدریس، تسلط و توان علمی، انضباط آموزشی و ویژگی‌های فردی و اجتماعی اساتید را دراهم اولویت قرار دهند و با ارائه بازخورد ارزشیابی می‌توان شاهد بود اساتید در بهبود قدرت بیان، تفهیم و انتقال مطالب درسی و ارائه عناوین تنظیم شده همراه با رعایت پیوستگی مطالب (طرح درس) تلاش کنند، تلاش برای ایجاد انگیزه و رغبت در دانشجو جهت مطالعه و تحقیق افزایش پیدا خواهد کرد، این مهم می‌تواند در بالا بردن کیفیت تکالیف ارائه شده، به کارگیری روش‌های مناسب تدریس و استفاده از امکانات موجود جهت آموزش اثرگذار باشد، این در حالی است که ارائه بازخورد ارزشیابی در روشن شدن اهداف استاد برای درس و شیوه نمره‌گذاری در شروع درس و همچنین ارتباط موضوع درسی با رویدادهای خارج از کلاس نیز اثرگذار خواهد بود، تلاش برای افزایش تسلط بر مطالب درسی و ارائه تازه‌ترین منابع مفید و مطالب علمی از نتایج مثبت ارزشیابی از استاد خواهد بود. از دیگر نتایج این مهم امکان دسترسی به استاد برای اخذ راهنمایی در ساعات مشاوره و رعایت نظم و مقررات آموزشی (حضور به موقع و رعایت طول زمان کلاس، کنترل حضور و غیاب)؛ توانایی اداره و کنترل کلاس؛ علاقه، صبر و حوصله استاد جهت پاسخگویی به سؤالات؛ رعایت شئون دانشگاهی؛ رفتار اجتماعی استاد با دانشجویان و ایجاد احترام

متقابل؛ انعطاف‌پذیری و انتقادپذیری استاد؛ میزان تعهد و قبول مسؤلیت استاد؛ علاقه‌مندی به پژوهش در میان اساتید خواهد بود که در نهایت این عوامل می‌تواند در کیفیت تدریس اعضای هیئت‌علمی مؤثر باشد.

هدف نهایی نظام آموزش عالی تدارک و فراهم‌سازی شرایط و بستری است که کسب دانش، مهارت و نگرش را در قالب توانمندی‌های کلیدی در دانشجویان ایجاد کند، به‌گونه‌ای که آنان را در اثربخشی فعالیت‌ها خود و نیز رشد و توسعه جامعه یاری رساند، از آن‌جایی که بار اصلی مسؤلیت تحقق این رشد بر عهده اعضای هیئت‌علمی است، لذا کیفیت تدریس آن‌ها به‌عنوان یک عنصری کلیدی قلمداد می‌شود که نیازمند ارزشیابی مستمر توسط گروه‌های ذی‌نفع به‌ویژه دانشجویان به‌منظور بازنگری و اصلاح می‌باشد، این مهم نهاد دانشگاه را به سمت بهبود، ارتقاء و تعالی سوق می‌دهد.

در راستای ارزشیابی از عملکرد اساتید توسط دانشجویان می‌توان بیان کرد که بررسی روندهای آموزشی، در زمینه توسعه دانشگاه‌ها نشان می‌دهد که دانشگاه‌ها نیاز مبرم به بهسازی نیروی منابع انسانی به‌ویژه اساتید و انطباق سریع با استانداردهای جدید آموزشی دارند، به نظر ساخت یک رویکرد سیستماتیک می‌تواند در راستای مسائل مطرح شده گامی مؤثر برای بالا بردن نظرات دانشجویان در خصوص ارزشیابی از عملکرد اساتید باشد. به‌طور کلی، یافته‌های این پژوهش می‌تواند در جهت برنامه‌ریزی اساتید و مسؤولین دانشگاه‌ها مفید واقع شود و همچنین در بازخورد به اعضای هیئت‌علمی در مورد اثربخش بودن تدریس و رضایت دانشجویان از کیفیت تدریس مؤثر است، هنگامی که اعضای هیئت‌علمی از نظرات دانشجویان بازخورد می‌گیرند این بازخورد نه تنها در شکل دادن به روابط دوطرفه و مؤثر بین دانشجویان و اعضای گروه می‌تواند نقش ایفا کند، بلکه می‌تواند تضمین‌کننده کیفیت تدریس اعضای هیئت‌علمی باشد. از محدودیت‌های پژوهش حاضر می‌توان اشاره کرد که کیفیت تدریس و میزان آن در هر دانشگاهی به علت تنوع رشته‌های تحصیلی یا تعداد دانشجویان، اعضای هیئت‌علمی، قدمت دانشگاه متفاوت می‌باشد بنابراین تعمیم‌یافته‌های این تحقیق به دانشگاه و دانشجویان دیگر با محدودیت مواجه است. لذا توصیه می‌شود در هر دانشگاهی چنین پژوهش‌هایی انجام شود که در این صورت می‌توان الگویی با درجه انطباق بیشتر برای هر دانشگاه به‌دست‌آمده آورد. همچنین پیشنهاد می‌شود با توجه به اهمیت مبحث کیفیت تدریس اساتید سایر پژوهشگران به شناسایی عوامل مؤثر بر آن بپردازند تا با شناخت این عوامل دیدی جامع و کاربردی به برنامه ریزان و مسؤولین دانشگاه ارائه شود تا آن‌ها بتوانند با آگاهی لازم برنامه‌ها و طرح‌های مناسب برای تقویت کیفیت تدریس در دانشگاه‌ها طراحی کنند.

References:

- Ahmed I. , Nawaz M. M. Zulfqar A. Zafar A. Sh. Muhammad, Z. Usman A. Rehman, W. & Ahmed N., (2010). Does service quality affect students' performance? Evidence from institute of higher learning. *African Journal of Business Management*, 12(1): 2527-2533.
- Al-Alak B. A. & Alnaser, A. S. M., (2012). Assessing the relationship between higher education service quality dimensions and student satisfaction. *Australian Journal of Basic and Applied Sciences*, 6(1): 143-159.
- Aliasgharpour M, Monjamed Z, & Bahrani N.(2010). Factors Affecting Students' Evaluation of Teachers: Comparing Viewpoints of Teachers and Students. *Iranian Journal of Medical Education*, 10 (2) :186-195.[In Persian].
- Alvedari, H., Beheshtirad, R., & Rezaee, N.(2013). Customer satisfaction and its position in higher education, Tehran: Mashi Publishing. [In Persian].
- Alves H., and Raposo M., (2007). Conceptual model of student satisfaction in higher education. *Total Quality Management & Business Excellence*, 18(5): 571-588.
- Amini, M, and Honardar ,M. (2008). The view of faculties and medical students about evaluation of faculty teaching experiences. *Koomesh*, 9 (3) :171-178. [In Persian].
- Aultman L.P. (2006). An unexpected benefit of formative student evaluation. *College Teaching* .54:251-8.
- Azinfar, A.(2012). The Relationship Between Research Productions and Academic Evaluation Grades of Hakim Sabzevari University, Master's thesis for curriculum planning, Ferdowsi University of Mashhad. [In Persian].
- Azizi Khalkhaliji, T., & Hossinpour, A.(2016), Factors Affecting Teaching Quality of Faculty Members in Sari Agricultural Sciences and Natural Resources University from Students' and Graduates' Perspective, *Journal of Sciences for the promotion and education of agriculture*, 12(1): 165-180. [In Persian].
- Bagheri, L., & Bagheri, M.(2016). Assessing the quality of educational services from the point of view of Zanjan technical and professional trainees, 5th National Conference and 4th International Conference on Skills and Employment. [In Persian].
- Bastani P, Rouhollahi N, & Tahernejad A.(2015). Validity and Reliability of Teachers' Evaluation Questionnaires from Students Point of View in Tehran University of Medical Sciences, 3 (1) :7-14. [In Persian].
- Bazrgan, A.(2005). Encyclopedia of Iranian Higher Education, Tehran: Farsi Encyclopedia Foundation. [In Persian].
- Beheshtirad R. Ghalavandi H. & Ghalee A.R.(2014). Faculty Members Performance Evaluation by Nursing Students; Urmia University of Medical Sciences, *Quarterly of Education Strategies in Medical Sciences*, 6(4): 223-228. [In Persian].
- Beheshtirad R.(2012). Analysis of students perceptions and expectations of educational services quality and its relation with faculty members evaluation, Master's Thesis in Educational Administration, Urmia University. [In Persian].
- Bland C.J. Wersal L. Vanloy W. & Jacott W., (2002). Evaluating faculty performance: a systematically designed and assessed approach. *Acad Med* ,77(1): 15-30.
- Cassidy S. (2009). Subjectivity and the valid assessment of pre-registration student nurse clinical learning outcomes :implications for mentors. *Nurse Educ Today* . 29(1):33-9 .
- Chien, T.K.(2007). Using the learning satisfaction improving model to enhance the teaching quality, *Quality Assurance in Education*, 15(2):192 - 214
- Crumbley L, Henry B.K, & Kratchman S.H., (2001). Students' perceptions of the evaluation of college teaching. *Quality Assurance in Education* , 9(4): 197-207.
- Douglas, J., & Douglas, A. (2006). Evaluating teaching quality. *Quality in Higher Education*, 12(1), 3-13.
- Edraki, M. Rambod M & Abdoli R.,(2011). The Relationship between Nursing Students' educational Satisfaction and their academic success., *Iranian Journal of Medical Education*, 11(1): 32-39. [In Persian].

- Emery C.R . Kramer T.R. & Tian R.J., (2003).Return to academic standards: a critique of student evaluations of teaching effectiveness. *Quality Assurance in Education*. 11(1): 37-46.
- Garwe, E.C. (2015) Student voice and quality enhancement in higher education, *Journal of Applied Research in Higher Education*, Vol. 7 Iss: 2, pp.385 – 399.
- Gharatafeh A, Rezaei M, Pasdar Y, Asadi F, Safari Y, & Nazari M.(2015). Comparison of the Teaching Quality Aspects by Student Evaluation of Education Quality (SEEQ) and Students Survey Questionnaires Health School, Kermanshah University of Medical Sciences. *Educ Strategy Med Sci*, 8 (4) :247-254. [In Persian].
- Ghonchi, M., Khoshnodi Far, Z., & Hasani, S.M.(2013). Study of of Managerial Factors on Teaching Quality of the Members of Faculty to the Agriculture and Natural Resources Department, University of Tehran, *Quarterly Journal of Iranian Agricultural Economics and Development*,44(2): 309-315.[In Persian].
- Harland T, Raja Hussain RM, & Bakar AA.(2014). The scholarship of teaching and learning: Challenges for Malaysian academics. *Teach High Educ*. 19(1):38-48.
- Hasani M., Farshdi S., Jodat, K & Sameri, M.(2013). INVESTIGATING THE EFFECT OF STUDENTS RATINGS OF FACULTY MEMBERS ON THEIR PERFORMANCE IN FACULTY MEMBERS AND HEADS OF EDUCATIONAL DEPARTMENTS OPINION IN TABRIZ UNIVERSITY OF MEDICAL SCIENCES. *Journal Urmia Nurs Midwifery Fac*, 11 (1).1-11. [In Persian].
- Hasantaj, F., Pour Javan, A.A., & Seyd Alipour, S.A.(2015). The Effective Factors on Improving the Quality of Teaching Teaching Activities at Farhangian University in Mazandaran Province, *First International Management Conference, Economics, Accounting, and Educational Sciences*. [In Persian].
- Hashemi S.A., & Abbasi A.(2015). Assessing the Quality of Teaching Process Lamerd School of Nursing. *Educ Strategy Med Sci*,8 (3) :131-136. [In Persian].
- Hashemi, S.H., & Pour Aminzadeh, S.(2011). An Analysis of the Validation and Internal Evaluation for Assessing and Quality Assurance in Higher Education, *Fifth Quality Assessment Conference in the Higher Education System, Tehran University*. [In Persian].
- Houston, D. (2008). Rethinking quality and improvement in higher education, *Quality Assurance in Education*, 16(1):61 – 79.
- Hovida R., Siadat S.A. & Shaemi Barzoki A.(2007). The relationship between the components of a learning organization, and improve the quality of education at the University of Isfahan. *Sci J Isfahan Univ*, 23(1):119-32. [In Persian].
- Jafari H, Vahidshahi K, Kosaryan M, & Mahmoodi M.(2007). Comparison between the results of academic staff self assessment and those made by the students, Faculty of Medicine, Mazandaran University of Medical Sciences, 2006. *J Mazandaran Univ Med Sci*. 17 (57) :67-74.[In Persian].
- Kalenskaya N. Gafurov I. & Novenkova A., (2013). Marketing of Educational Services: Research on Service Providers Satisfaction., *Procedia Economics and Finance* , 5(1): 368 – 376.
- Kettunen, J.(2012). External and internal quality audits in higher education, *The TQM Journal*, 24(6):518 – 528.
- Kline, R.B. (2011). *Principles and practice of structural equation modeling*. Second Edition, New York: The Guilford Press.
- Mahmodi, M., Nasei, S., & Gholiniya, H.(2013). Identifying Criteria for Evaluating Teaching Performance of Faculty Members with Emphasizing on Engineering Teaching , *Journal of Technology of Education*, 7(4): 324-315. [In Persian].
- Marofi, Y., Kiyamanesh, A.R., Mehrmohammadi, M., & Ali Askari, M.(2007). Assessing the quality of teaching in higher education: reviewing some perspectives, *Journal of Studies Curriculum*, 1(5): 81-112.
- Mohammadi, F.(2010). The Effect of Evaluating the Performance of Faculty Members Through Intelligent Informational System Result on Improving Their Performance, *Journal of Information and Communication Technology in Educational Sciences*, 1(1): 5-23. [In Persian].

- Morgan, D.A., Sneed, J., & Swinney, L.(2003). Are student evaluations a valid measure of teaching effectiveness: perceptions of accounting faculty members and administrators, *Management Research News*, 26(7):17 - 32
- Nami, K., Bazargan, A., & Naderi, A.(2014). The relationship between faculty members' use of information technology and their teaching quality, *journal of research and planning in higher education*, 20(1): 1-18. [In Persian].
- Nami, K., and Safari, S.(2011). A review of some factors related to the quality of teaching faculty members Review of previous studies, Fifth Quality Assessment Conference in the Higher Education System. [In Persian].
- Ngang , T.K.,Yie , C.S., and Md Shahid , S.A.(2015).. Quality Teaching: Relationship to Soft Skills Acquisition, *Procedia - Social and Behavioral Sciences* , 191 :1934 – 1937.
- Nikolaidis, Y., & Dimitriadis , S.G.(2014). On the student evaluation of university courses and faculty members' teaching performance, *European Journal of Operational Research* ,238 : 199–207.
- Oliver, R. (2003). Exploring benchmarks and standards for assuring quality online teaching & learning in higher education. Proceeding of 16 open & distance learning association of Australia Biennial Forum. Edit Cowan University. 79-90.
- Pounder , J.(2014). Quality teaching through transformational classroom leadership, *Quality Assurance in Education*, 22(3):273 – 285.
- Raeisifar, A., Khaghanizadeh, M., Ebadi, A. & Masomi, M.(2008). A review of the current methods of assessing professors in universities, with emphasis on the assessment of faculty members by students, *Educ Strategy Med Sci*, 1(1): 10-19. [In Persian].
- Rajabiyan Gharib, F., Hejazi, S.Y., & Omid, M.(2014). The Importance of Teaching Quality Components from Students' Perspectives Based on Sensitivity Analysis of Artificial Neural Network, *Journal of Agricultural Education Management*, 29: 24-13. [In Persian].
- Rajani, J., Gautam, S., & Sangeeta, S. (2011) Conceptualizing service quality in higher education, *Asian Journal on Quality*, 13(30): 296 – 314.
- Shabanivarki, B., & Hossinghlizadeh, R.(2006). Examining the quality of teaching at the University of Science, *Research and planning in higher education*, 12(1): 1-22. [In Persian].
- Shahidi, N., Jafari, p., Ghorghiyani, N.G., & Bebodyan, J.(2013). The Relationship between Self-efficacy and Organizational Commitment and the Quality of Teaching of Faculty Members in the Area of Islamic Azad University, *New Rhabfty Journal of Educational Management*, 15: 21-44. [In Persian].
- Shakourmia A, Elhampour H, Mozaffari A, & Dasht Bozorgi B. (2007). Ten Year Trends in Faculty Members' Evaluation Results in Jondi Shapour University of Medical Sciences, *Iranian Journal of Medical Education*, 7 (2) :309-316.[In Persian].
- Sohail M.S. & Shaikh N.M. (2004). Quest for excellent in business education: a study of student impressions of service quality. *The International Journal of Educational Management*,18(1): 58-65.
- Sudharani D. & Kalpana M. M., (2012). Students' Expectation, Perception and Satisfaction towards the Management Educational Institutions, *Procedia Economics and Finance*, 2: 401 – 41.
- Tsinidou, M., Gerogiannis, V., & Fitsilis, P. (2010). Evaluation of the factors that determine quality in higher education: an empirical study, *Quality Assurance in Education*, 18(3):227 – 244.
- Wright R . (2006).Student evaluation of faculty : concern raised in the literature and possible solutions . *College Student Journal*, 40(2): 415-426.
- Yarmohammadiyan, M.H.(2004). Quality in higher education. *Encyclopedia of Higher Education*. Encyclopedia Foundation. Tehran: Ministry of Science, Research and Technology. [In Persian].
- Zaboli R.A., Malmoun Z., & Hassani M.,(2014). Relationship of Factors Affecting the Quality of Teaching: Structural Equation Modeling. *Educ Strategy Med Sci*, 7 (5) :315-321. [In Persian].
- Ziaee M, Miri M, Haji-abadi M, Azarkar G, & Eshbak P.(2006). Academic staff and students' impressions on academic evaluation of students in Birjand University of Medical Sciences and Health Services. *J Birjand Univ Med Sci*, 13 (4) :9-15.[In Persian].

